

COMUNICARE DIRECTĂ CĂTRE PROFESIONIȘTII DIN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

Decembrie 2023

Retinoizi cu administrare orală: reamintirea restricțiilor pentru prevenirea expunerii în timpul sarcinii

- ▼ Isotiorga 10 mg capsule moi (isotretinoin)
- ▼ Isotiorga 20 mg capsule moi (isotretinoin)
- ▼ Roaccutane 10 mg capsule moi (isotretinoin)
- ▼ Sotret 10 mg capsule moi (isotretinoin)
- ▼ Sotret 20 mg capsule moi (isotretinoin)

Stimate profesionist din domeniul sănătății,

De comun acord cu Agenția Europeană pentru Medicamente și Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România, deținătorii autorizațiilor de punere pe piață pentru medicamentele care conțin isotretinoin doresc să vă informeze cu privire la următoarele:

Rezumat

- Retinoizii cu administrare orală sunt puternic teratogeni. Prin urmare, utilizarea medicamentelor care conțin retinoizi cu administrare orală este contraindicată în timpul sarcinii și la femeile cu potențial fertil, cu excepția cazului în care sunt respectate toate condițiile programului de prevenire a sarcinii pentru aceste medicamente.
- Studii recente efectuate în câteva țări europene au relevat un nivel scăzut de aderență la măsurile programului de prevenire a sarcinii pentru aceste medicamente; continuă să fie înregistrate cazuri de sarcină la femeile tratate cu retinoizi orali.
- În acest context, readucem în atenția medicilor faptul că:

▼ Aceste medicamente fac obiectul unei monitorizări suplimentare. Acest lucru va permite identificarea rapidă de noi informații referitoare la siguranță. Profesioniștii din domeniul sănătății sunt rugați să raporteze orice reacții adverse suspectate.

- Femeile cu potențial fertil trebuie să efectueze teste de sarcină sub supraveghere medicală cu puțin timp înainte de începerea tratamentului cu isotretinoïn și lunar în timpul tratamentului¹. De asemenea, aceste paciente trebuie să efectueze teste de sarcină sub supraveghere medicală timp de 1 lună după întreruperea tratamentului cu un medicament care conține isotretinoïn.
- Femeile cu potențial fertil trebuie să utilizeze metode contraceptive eficace, fără întrerupere, timp de cel puțin 1 lună înainte de inițierea tratamentului și pe întreaga durată a acestuia. Trebuie utilizate metode eficace de contracepție timp de cel puțin 1 lună după întreruperea tratamentului cu un medicament care conține isotretinoïn.
- Aceste măsuri se aplică tuturor femeilor cu potențial fertil, chiar și pacientelor inactive din punct de vedere sexual (cu excepția cazului în care, aplicând criteriile prezentate în rezumatul caracteristicilor produsului și în materialele de informare privind retinoizii orali, medicul prescriptor consideră că există motive solide care indică inexistența riscului de sarcină) și celor cu amenoree.
- Femeile care rămân gravide trebuie să întrerupă imediat administrarea de isotretinoïn și să consulte de urgență un medic.

Informații suplimentare referitoare la problema de siguranță

Retinoizii orali sunt utilizați pentru tratarea diverselor forme de acnee, formelor cronice severe de eczemă a mâinii care nu răspund la corticoterapie, formelor severe de psoriazis și tulburărilor de keratinizare.

Retinoizii orali sunt puternic teratogeni, motiv pentru care a fost instituit un **program de prevenire a sarcinii (pregnancy prevention programme, PPP)**.

În iunie 2018, în urma unei revizuiri la nivel UE efectuate de EMA cu privire la medicamentele ce conțin retinoizi, au fost actualizate măsurile de reducere la minimum a riscurilor în vederea prevenirii sarcinii, care au inclus actualizarea PPP. Pentru a evalua eficacitatea măsurilor actualizate, implementate pentru retinoizii orali, companiilor care comercializează aceste medicamente li s-a solicitat efectuarea unui studiu de utilizare a medicamentelor (*drug utilisation study, DUS*) cu un sondaj complementar.

DUS (“Evaluation of the effectiveness of pregnancy prevention programme (PPP) for oral retinoids (acitretin, alitretinoïn, and isotretinoïn): a European before-after drug utilisation study (DUS) using secondary data”² (EUPAS32302)) și-a propus să evalueze schimbările în paradigma practicilor de

¹ „Necesitatea testelor de sarcină repetitive, supervizate medical, în fiecare lună, trebuie determinată conform practicii locale, inclusiv cu luarea în considerare a activității sexuale a pacientei, a istoricului recent al ciclului menstrual (cicluri menstruale anormale, perioade fără ciclu menstrual sau amenoree) și metoda de contracepție.” (Rezumatul Caracteristicilor Produsului Roaccutane)

² Evaluarea eficacității programului de prevenire a sarcinii (PPP) în cazul tratamentului cu retinoizi orali (acitretin, alitretinoïn și isotretinoïn): un studiu european privind utilizarea înainte/după a medicamentului utilizând date secundare (n.t.)

prescriere și monitorizare după actualizarea PPP. Acesta s-a desfășurat în intervalul iulie 2014 - decembrie 2020.

Rezultatele indică o frecvență în continuare scăzută a utilizării contraceptivelor și a testelor de sarcină la pacientele tratate cu retinoizi orali; se înregistrează în continuare cazuri de sarcină la femeile tratate cu retinoizi orali, majoritatea finalizate cu întreruperea sarcinii.

Sondajul “*Prescriber and Patient/Caregiver Survey: Effectiveness measures to investigate awareness, knowledge, and adherence to the Risk Minimization Measures (RMMs) of the Pregnancy Prevention Program (PPP) for oral retinoids (acitretin, alitretinoin, and isotretinoin)*”³ a fost realizat în 2021 pentru a evalua gradul de conștientizare, informare și aderență a medicilor prescriptori și a pacienților/îngrijitorilor la PPP.

Rezultatele sondajului au demonstrat că atât medicii prescriptori, cât și pacienții/îngrijitorii, erau familiarizați cu măsurile de reducere la minimum a riscurilor din cadrul PPP, cunoșteau faptul că retinoizii sunt teratogeni, că nu trebuie utilizați în timpul sarcinii și că impun utilizarea metodelor contraceptive și efectuarea regulată a testelor de sarcină. Cu toate acestea, s-a constatat o aderență inadecvată a medicilor prescriptori la măsurile menționate (și anume, efectuarea testelor de sarcină sub supraveghere medicală și asigurarea unei contraceptii eficiente pe durata tratamentului și după întreruperea acestuia).

Prin urmare, li se reamintește profesioniștilor din domeniul sănătății că retinoizii orali sunt puternic teratogeni. Aceștia sunt strict contraindicați la femeile gravide și trebuie utilizați conform condițiilor unui program de prevenire a sarcinii (PPP) la toate femeile cu potențial fertil.

Apel la raportarea de reacții adverse

Este important să raportați orice reacție adversă suspectată, asociată cu administrarea medicamentelor care conțin isotretinoin, către Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România, în conformitate cu sistemul național de raportare spontană, utilizând sistemul electronic de raportare/formularul de raportare disponibil pe pagina web a Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România (www.anm.ro), la secțiunea Medicamente de uz uman/Raportează o reacție adversă.

Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România

Str. Aviator Sănătescu nr. 48, sector 1

011478 - București, România

Fax: +40 21 316 34 97

Tel: + 40 31 423 24 19

E-mail: adr@anm.ro

www.anm.ro

Raportare online la adresa: <https://adr.anm.ro/>

Totodată, reacțiile adverse suspectate se pot raporta și către reprezentanțele locale ale deținătorilor autorizațiilor de punere pe piață (DAPP), la următoarele date de contact:

³ „Sondaj în rândul medicilor prescriptori și pacienților/îngrijitorilor: măsuri de eficacitate pentru investigarea gradului de conștientizare, informare despre și aderență la măsurile de reducere la minimum a riscurilor din cadrul programului de prevenire a sarcinii pentru retinoizii orali (acitretin, alitretinoin și isotretinoin)” (n.t.)